

Kvalitetsrapport for Nordfyns Dagtilbud 2019

nordfyns
kommune

Skole- og Dagtilbudsafdelingen
April 2018
Dokument nr. 480-2019-14423
Sags nr. 480-2018-26222

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Sammenfattende helhedsvurdering og essensen af kapitel 4-6.....	3
3. Mål og resultatmål.....	5
Data (kapitel 4-6).....	6
4. Dagtilbud skal udfordre alle børn, så de bliver så dygtige, de kan.....	6
5. Tilliden til og trivsel i dagtilbud skal understøttes gennem professionel viden og praksis.	9
6. Alle børn i dagtilbud, uanset social baggrund, skal opleve et attraktivt læringsmiljø for at udvikle sig, så de er klar til livet og overgangen til skole i det år, de fylder 6 år.....	11
7. Pædagogiske læreplaner.....	12
8. Pædagogisk tilsyn.....	14
Bilag 1: Antal børn i kommunalt dagtilbud fordelt på distrikt og tilbud, befolkningsprognose og antal børn fordelt på fødselsår (Louise/Ann kathrine).....	19

1. Indledning

Kvalitetsrapporten for Nordfyns dagtilbud er et kommunalt mål- og resultatstyringsværktøj, der skal understøtte en systematisk evaluering og resultatopfølgning på kommunalt niveau og fungere som grundlag for lokal dialog og kvalitetsudvikling.

Rapporten indeholder en beskrivelse af nationalt- og kommunalt fastsatte mål for dagtilbud med tilhørende resultatmål. Rapporten indeholder desuden de resultater, der ligger til grund for Kommunalbestyrelsens vurdering af niveauet i kommunens dagtilbud, og de opfølgende initiativer, som Kommunalbestyrelsen har vedtaget. Herudover indeholder rapporten selve vurderingen af niveauet samt en redegørelse for de opfølgende initiativer.

Til inspiration for udformning af skabelon til Kvalitetsrapport for Nordfyns dagtilbud af maj 2018 ligger – i lighed med Kvalitetsrapport for Nordfyns skolevæsen - Undervisningsministeriets Skabelon til Kvalitetsrapport 2.0 for folkeskolen. Desuden kan der peges på følgende væsentlige inspirationskilder:

- Kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning, Eva 2017.
- De Pædagogiske redskaber på Undervisningsministeriets hjemmeside.
- Master for en styrket pædagogisk læreplan, UVM juni 2016.
- Ny dagsorden for Danmarks dagtilbud, Rådet for Børns Læring.
- Inspiration til at udvikle kvaliteten i dagtilbud – fra politisk vision til pædagogisk praksis, KL Inspiration.

Skabelonen er godkendt i Kommunalbestyrelsen i Nordfyns Kommune den 26. oktober 2017. Udformning af kvalitetsrapporten er vejledende og kan løbende justeres og optimeres administrativt, herunder metode og valg af indikatorer og dataindsamling. Væsentlige indholdsmæssige ændringer i forhold til de 3 hovedelementer, der ligger til grund for Kommunalbestyrelsens helhedsvurderinger af Nordfyns dagtilbud kræver derimod politisk stilling-tagen.

Der skal udarbejdes en kvalitetsrapport hvert andet år. Fristen for vedtagelse af kvalitetsrapporten i Kommunalbestyrelsen er udgangen af juni i ulige kalenderår og data skal som udgangspunkt omfatte det kalenderår, som afsluttes året før. Dermed bliver der mere tid til at arbejde med de opfølgende initiativer, som kvalitetsrapporten giver anledning til. Dvs. at der skal udarbejdes en kvalitetsrapport med data for kalenderåret 2018, 2020, 2022 etc. Der er udarbejdet en ekstraordinær baseline kvalitetsrapport med data for kalenderåret 2017.

2. Sammenfattende helhedsvurdering og essensen af kapitel 4-6.

Sammenfattende er helhedsvurderingen, at der er god læring og trivsel blandt børnene i Nordfyns Dagtilbud, og et forholdsvis lavt og konstant niveau for ansøgning og bevilling af udsat skolestart sammenholdt med elevtallet i kommunens børnehaveklasser.

Nordfyns Kommunes læringsmål om at ligge på eller bedre end det nationale normtal i sprogvurderingen er dog lige knap nået set i forhold til såvel de **talesproglige færdigheder (sprogforståelse)** som de **Før-skriftlige færdigheder**. Sprogvurderingen er metodisk ændret fra og med 2018/2019. Det er derfor ikke muligt at sige noget om udviklingen sammenholdt med basisåret 2017/2018. Der er ikke foretaget nye **trivselsmålinger** i Program for Læringsledelse (PFL) i 2018. Det er derfor ikke muligt at sige noget nyt - set i forhold til kvalitetsrapporten fra 2018. Her viste tallene dog positivt, at der var fremgang i børns oplevede Trivsel fra 491 point i 2015 (T1) til 507 point i 2017 (T2) i Nordfyns dagtilbud. Et billede, der nuanceres af forældrenes oplevelse af deres barns dagtilbud i Nordfyns Kommune, hvor alle tre områder (Information, Indhold og aktiviteter og Tilfredshed) i 2017 (T2) ligger under gennemsnittet på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse (jf. Figur 5.2). Antal ansøgninger og bevillinger af **udsat skolestart** ligger fortsat på et forholdsvis lavt og konstant niveau på 19-20 ansøgninger og 11-15 bevillinger sammenholdt med et elevtal på 246 elever i 0. klasse i det kommende skoleår 2019/2020.

Program for læringsledelse (PFL) slutter med sidste trivselsmåling (T3) i 2019. Programmet skal herefter evalueres såvel forskningsmæssigt af Nationalt Center for Skoleforskning og AAU som af Nordfyns Kommune. Sidstnævnte med henblik på hvordan den pædagogiske praksis i kommunens dagtilbud fortsat kan udvikles i en politisk ønsket retning, der baserer sig på en fælles datainformeret kultur.

Af nye udviklingstiltag i de kommende to år kan der - med udgangspunkt i den ny dagtilbudslov med ikrafttrædelse pr. 1. juli 2018, især peges på arbejdet med **de styrkede pædagogiske læreplaner (kapitel 7)**, og **det pædagogiske tilsyn (kapitel 8)**, der er den kommunale myndighedskontrol med kvaliteten af de kommunale ydelser.

I nedenstående **Boks 2.1** er essensen af kapitel 4-6 beskrevet.

Boks 2.1 Essensen af mål og resultatmål i Nordfyns Kommune (kapitel 4-6)

Mål og resultatmål i Nordfyns dagtilbud (kapitel 4-6):

1. Dagtilbud skal udfordre alle børn, så de bliver så dygtige, de kan (Kapitel 4).
 - Mindst 85 % af børnene placerer sig i gruppen med behov for en "generel" normal sproglig indsats, 10 % i fokuseret indsats, og 5 % i særlig indsats i sprogvurderingerne.

Nordfyns Kommunes normtal for **talesproglige færdigheder (sprogforståelse)** i 0. klasse fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats (jf. Figur 4.3):

- At **83 %** af børnene i 0. klasse har alderssvarende talesproglige færdigheder (sprogforståelse), som blot har behov for en "generel" normal sproglig indsats.
- At **11 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen, hvor der kan være behov for en

mindre, men dog stadig fokuseret indsats.

- At **6 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen med behov for en særlig sprogstimulerende indsats.

Nordfyns Kommunes normtal for **Før-skriftlige færdigheder** i 0. klasse fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats (jf. Figur 4.4).

- At 81 % af børnene i 0. klasse har alderssvarende talesproglige færdigheder (sprogforståelse), som blot har behov for en "generel" normal sproglig indsats.
- At 10 % af børnene i 0. klasse er i gruppen, hvor der kan være behov for en mindre, men dog stadig fokuseret indsats.
- At 9 % af børnene i 0. klasse er i gruppen med behov for en særlig sprogstimulerende indsats.

Dermed er Nordfyns Kommunes mål om at ligge på eller bedre end det nationale normtal lige knap nået set i forhold til såvel de talesproglige færdigheder som de Før-skriftlige færdigheder.

2. Tilliden til og trivlsen i dagtilbud skal understøttes gennem professionel viden og praksis (Kapitel 5).

- Fremgang i børns oplevede trivsel, således at den ligger på niveau eller over gennemsnittet på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse.

Der er fremgang i børns oplevede Trivsel fra 491 point i 2015 (T1) til 507 point i 2017 (T2) i Nordfyns dagtilbud. Dermed er trivlsen gået fra at ligge under gennemsnittet på 500 point til at ligge over gennemsnittet for samtlige børn i de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse (Figur 5.1).

- Fremgang i forældrenes oplevelse af deres barns dagtilbud, således at den ligger på niveau eller over gennemsnittet på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse.

Der er tilbagegang på 2 ud af 3 områder i forhold til forældrenes oplevelse af deres barns dagtilbud fra 2015 (T1) til 2017 (T2). Dermed ligger alle tre områder i 2017 (T2) under gennemsnittet på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse (jf. Figur 5.2).

3. Alle børn i dagtilbud, uanset social baggrund, skal opleve et attraktivt læringsmiljø for at udvikle sig, så de er klar til livet og overgangen til skole i det år, de fylder 6 år (Kapitel 6).

- Antal ansøgninger og bevillinger af udsat skolestart, hvor udviklingen følges med udgangspunkt i skoleåret 2017/2018 som basisår.

Antal ansøgninger og bevillinger af udsat skolestart ligger på et forholdsvis lavt og konstant niveau på 19-20 ansøgning og 11-15 bevillinger af udsat skolestart i henholdsvis 2017/2018, 2018/2019 og 2019/2020 - sammenholdt med elevtallet i kommunens børnehaveklasser på henholdsvis 281 elever i 2017/2018, 277 elever i 2018/2019 og 246 i 2019/2020 (Jf. figur 6.1)

3. Mål og resultatmål

Gode dagtilbud gør en forskel for børns liv her og nu og langt ind i børns voksenliv. Især børn i udsatte positioner får bedre livsmuligheder, når de har gået i gode dagtilbud.

Gode dagtilbud skaber sammen med forældrene glade og trygge børn. De bidrager til at udvikle børnenes legeevne, børnenes motivation for at lære og give børnene tro på egne evner. Gode dagtilbud giver barnet omsorg, vækker børnenes nysgerrighed, udvikler deres sociale og personlige kompetencer, giver dem et rigt sprog, arbejder med krop og bevægelse samt forståelse for kultur og naturfænomener.

Det gode dagtilbud skal via en systematisk og fokuseret indsats medvirke til at mindske læringsuligheden, således at flest mulige børn er klar til overgangen til skole i det år, de fylder 6 år.

Mål og resultatmål i Nordfyns dagtilbud er - set i et 0-18 årsperspektiv - formuleret med udgangspunkt i Folkeskoleloven og Dagtilbudslovens formålsparagrafer:

- 1) **Læring:** Alle børn skal opleve et udfordrende læringsmiljø, så de bliver så dygtige, de kan (kap. 4)

Børn indgår hele dagen i læreprocesser, der udvikler deres sprog og kommunikationskompetencer. Gennem sproget udvikler barnet viden, forståelse og færdigheder, der danner et vigtigt grundlag for deres senere personlige og sociale udvikling. Sproget er barnets vigtigste middel til at fortælle andre mennesker, hvad det gerne vil, hvad det har behov for og hvad det kan lide m.m. Det tidlige sprog udgør det fundament, som senere læsekompetencer og læring i skolen bygger på. Forskning viser, at børn, der møder skolen med et solidt sprogligt fundament, klarer sig bedst.
Indikator og resultatmål: Mindst 85 % af børnene placerer sig i generel indsats, 10 % i fokuseret indsats og 5 % i særlig indsats i sprogvurderingerne.

- 2) **Trivsel:** Alle børn og forældre skal opleve tillid til og trivsel i et læringsmiljø udviklet gennem professionel viden og praksis.

Tilliden til og trivslen i dagtilbud skal understøttes gennem professionel viden og praksis.

Indikator og resultatmål: Fremgang i børns oplevede trivsel, således at den ligger på niveau eller over gennemsnittet på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse.

- 3) **Social mobilitet:** Alle børn i dagtilbud, uanset social baggrund, skal opleve et attraktivt læringsmiljø for at udvikle sig, så de er klar til livet og overgangen til skole i det år, de fylder 6 år.

Indikator og resultatmål: Antal ansøgninger og bevillinger af udsat skolestart, hvor udviklingen følges med udgangspunkt i skoleåret 2017/2018 som basisår.

Data (kapitel 4-6)

4. Dagtilbud skal udfordre alle børn, så de bliver så dygtige, de kan

Et barns sproglige kompetencer har betydning for dets almene trivsel og udvikling. Barnets sproglige kompetencer har stor indflydelse på dets muligheder for at udtrykke følelser og behov, samt muligheder for at være aktiv i sociale og udviklende fællesskaber.

I Nordfyns Kommune sprogvurderes alle børn, når de er ca. 3 år og i 0. klasse.

I Nordfyns Kommune benyttes sprogvurderingsværktøjet i Hjernen & Hjertet. Sprogvurderingsredskabet giver viden om børns sproglige udvikling på forskellige alderstrin – i 3-års alderen, inden skolestart og i 0. klasse.

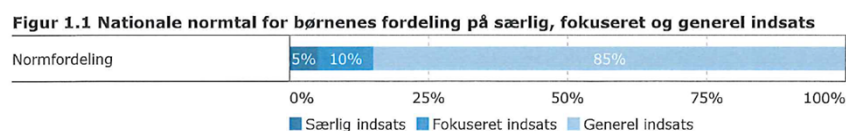
Inden skolestart sprogvurderes børnene kun, hvis der tidligere har været iværksat indsats på baggrund af 3-års vurderingen.

Sprogvurderingens resultater kan således anvendes til at vurdere børnenes sproglige udvikling over tid. De forskellige sprogvurderinger er tilpasset børnenes alder.

På baggrund af den samlede score placeres det enkelte barn i en af nedenstående sproglige indsatsgrupper:

- **Generel indsats:** Omfatter børn, som har en alderssvarende sproglig udvikling. Fælles for børnene er, at de bruger et varieret sprog, og har en god forståelse for sproget.
- **Fokuseret indsats:** Omfatter børn, som vurderes at have behov for indsats indenfor mindst et sprogområde. Fælles for børnene er, at de bruger sproget og viser, at de forstår det talte sprog, men begge dele kun i et vist omfang. Disse børn kan have sproglige vanskeligheder.
- **Særlig Indsats:** Omfatter børn, som vurderes at have behov for en særlig sprogstimulerende indsats.

Figur 4.1 Nationale normtal for sprogvurdering af børn i børnehaveklasse fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats

Kilde: Nordfyns Kommunes Sprogvurderingsrapport, Rambøll

Figur 4.1 viser de nationale normtal for børnenes fordeling på særlig, fokuseret og generel indsats.

Figur 4.2 Antal sprogvurderede elever i 0. klasse i Nordfyns Kommune – klassetesten - fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats

	2018/2019		2017/2018		2016/2017	
	Tale	Skrift	Tale	Skrift	Tale	Skrift
Særlig indsats	16	24	0	0	0	0
Fokuseret indsats	32	28	0	0	0	0
Generel indsats	231	227	0	0	0	0
Ikke placeret	1	1	0	0	0	0
Total	280	280	0	0	0	0

Kilde: Tabel 3.1.1 Nordfyns Kommunes Sprogvurderingsrapport (dannet 04-12-2018), Rambøll

Figur 4.2 viser antal sprogvurderede elever i 0. klasse i Nordfyns Kommune – klassetesten - fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats.

De to sproglige færdigheder i sprogvurderingen:

Sprogvurderingen er fra og med 2018/2019 opdelt i temaerne *Talesproglige færdigheder* (sprogforståelse) og *Før-skriftlige færdigheder*, hvorfor der ikke er sammenlignelige tal fra de foregående skoleår.

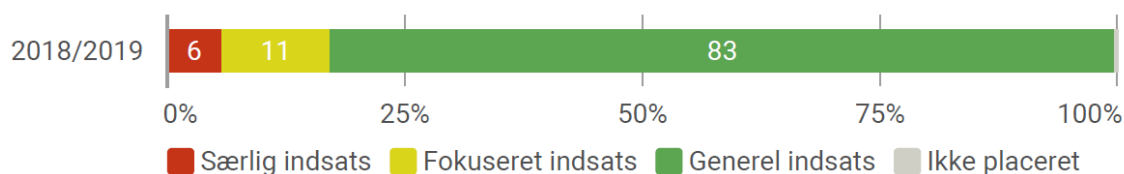
De **Tale-sproglige færdigheder** afdækkes ved at undersøge følgende områder:

- Det produktive ordforråd.
- Det receptive ordforråd samt barnets forståelse af en række begreber og simple eller komplekse sætninger.
- Viden om, hvordan barnet bruger sproget i forskellige kommunikative situationer.

De **Før-skriftlige færdigheder** afdækkes ved at undersøge følgende områder:

- Genkendelse og bearbejdning af sproglyde.
- Viden om begreber, der relaterer sig til skriftsprog, viden om læseretning samt kendskab til bogstaver.

Figur 4.3. Nordfyns Kommunes normaltal for talesproglige færdigheder (sprogforståelse) i 0. klasse fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats

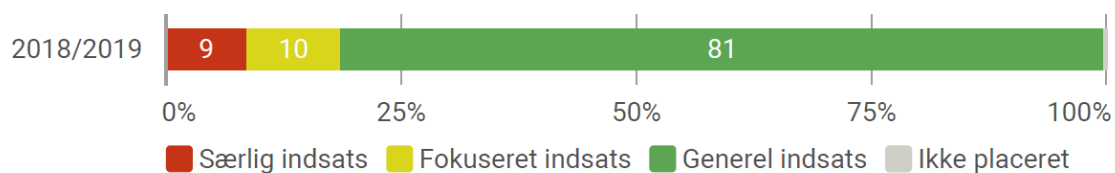
Kilde: Tabel 3.1.2 Nordfyns Kommunes Sprogvurderingsrapport (dannet 04-12-2018), Rambøll

Figur 4.3 viser for Nordfyns Kommune i skoleåret 2018/2019:

- At **83 %** af børnene i 0. klasse har alderssvarende talesproglige færdigheder (sprogforståelse), som blot har behov for en "generel" normal sproglig indsats.
- At **11 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen, hvor der kan være behov for en mindre, men dog stadig fokuseret indsats.
- At **6 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen med behov for en særlig sprogstimulerende indsats.

Dermed er Nordfyns Kommunes mål om at ligge på eller bedre end det nationale normaltal lige knap nået set i forhold til de talesproglige færdigheder (sprogforståelse), jf. figur 4.1.

Figur 4.4. Nordfyns Kommunes normtal for Før-skriftlige færdigheder i 0. klasse fordelt på særlig, fokuseret og generel indsats.

Kilde: Tabel 3.1.3 Nordfyns Kommunes Sprog vurderingsrapport (dannet 04-12-2018), Rambøll

Figur 4.3 viser for Nordfyns Kommune i skoleåret 2018/2019:

- At **81 %** af børnene i 0. klasse har alderssvarende talesproglige færdigheder (sprogforståelse), som blot har behov for en "generel" normal sproglig indsats.
- At **10 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen, hvor der kan være behov for en mindre, men dog stadig fokuseret indsats.
- At **9 %** af børnene i 0. klasse er i gruppen med behov for en særlig sprogstimulerende indsats.

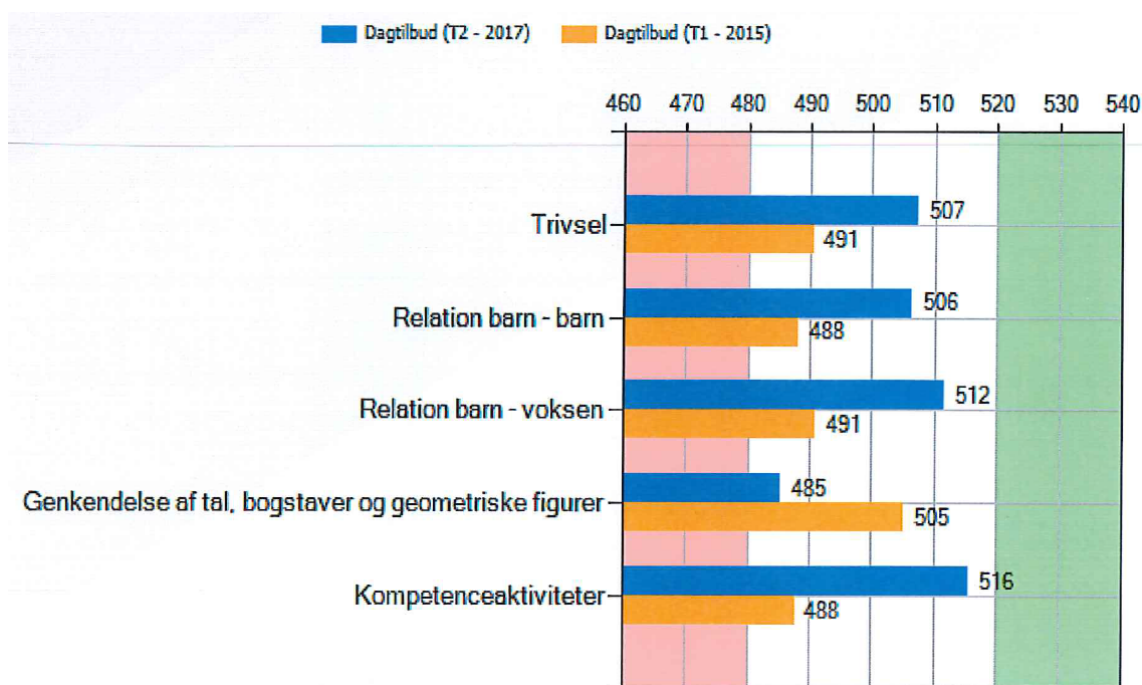
Dermed er Nordfyns Kommunes mål om at ligge på eller bedre end det nationale normtal lige knap nået set i forhold til de Før-skriftlige færdigheder, jf. figur 4.1.

5. Tilliden til og trivslen i dagtilbud skal understøttes gennem professionel viden og praksis.

Indledende bemærkninger:

Måling af børn og forældres oplevede tillid til og trivsel er foretaget i Program For Læringsledelse (PFL) for 2015 og 2017. I programmet foretages næste måling i 2019. Tallene i afsnit 5 er derfor ikke opdateret i forhold til Kvalitetsrapport for Nordfyns Dagtilbud 2018.

Figur 5.1 Børns oplevede trivsel, relation barn-barn, relation barn-voksen samt Kompetenceaktiviteter i Nordfyns Kommunes dagtilbud i 2015 (T1) og 2017 (T2).

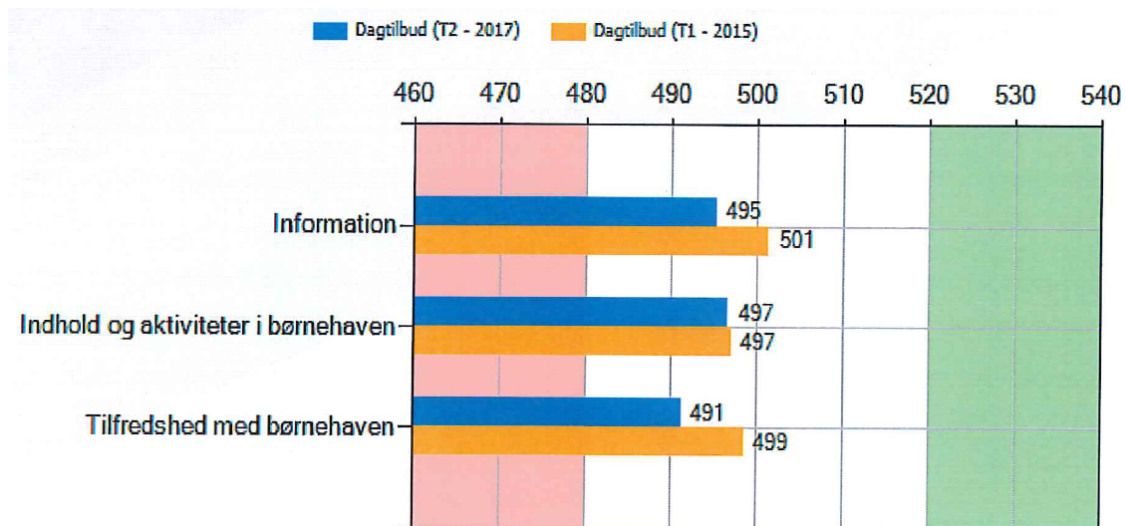

Kilde: Data er indhentet gennem kortlægninger i Program for læringsledelse i henholdsvis 2015 (T1) og 2017 (T2).

Figur 5.1 viser fremgang i børns oplevede **Trivsel** fra 491 point i 2015 (T1) til 507 point i 2017 (T2) i Nordfyns dagtilbud. Dermed er trivslen gået fra at ligge under gennemsnittet på 500 point til at ligge over gennemsnittet for samtlige børn i de kommuner, der har deltaget i Program for læringsledelse.

I tillæg til ovenstående kan det bemærkes, at figur 5.1 viser fremgang på 4 ud af 5 områder fra kortlægningen i 2015 (T1) til 2017 (T2), der hermed ligger over gennemsnittet på 500 point: Trivsel, Relation barn-barn, Relation barn-voksen og kompetenceaktiviteter. Derimod er der tilbagegang på området: Genkendelse af tal, bogstaver og geometriske.

Figur 5.2 Forældres oplevelse af deres barns dagtilbud i 2015 (T1) og 2017 (T2)

Kilde: Data er indhentet gennem kortlægninger i Program for Læringsledelse i henholdsvis 2015 (T1) og 2017 (T2).

Figur 5.2 viser tilbagegang på 2 ud af 3 områder i forhold til forældrenes oplevelse af deres barns dagtilbud fra 2015 (T1) til 2017 (T2). Dermed ligger alle tre områder i 2017 (T2) under gennemsnittet for forældrenes oplevelse på 500 point for de kommuner, der deltager i Program for læringsledelse.

6. Alle børn i dagtilbud, uanset social baggrund, skal opleve et attraktivt læringsmiljø for at udvikle sig, så de er klar til livet og overgangen til skole i det år, de fylder 6 år.

Figur 6.1 Antal ansøgninger og bevillinger om udsat skolestart

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Ansøgninger om udsat skolestart for skoleåret 2018/2019	20	19	19
Ansøgninger om udsat skolestart med forudgående indsats	-	19	19
Ansøgninger om udsat skolestart uden forudgående indsats	-	0	0
Bevilling af udsat skolestart	15	13	11
Afslag på ansøgning om udsat skolestart	5	6	8

Kilde: Center for Læring og Trivsel i Nordfyns Kommune

Figur 6.1 viser et forholdsvis lavt og konstant niveau på 19-20 ansøgninger og 11-15 bevillinger af udsat skolestart i de 3 opgjorte skoleår - sammenholdt med elevtallet i kommunens 0. klasser på henholdsvis 281 elever i 2017/2018, 277 elever i 2018/2019 og 246 i 2019/2020 (Kilde: Økonomi og Løn og Børn og Unge Administrationen).

7. Pædagogiske læreplaner

I 2017 blev der gennemført kvalitetssamtaler i dagtilbud. På baggrund af disse blev der i 2018 foretaget en opfølgning med udgangspunkt i dagtilbuddenes handleplaner.

Følgende er essensen fra opfølgningen med udgangspunkt i de pædagogiske læreplaner:

- Alle børn i dagtilbud inddrages i aktiviteter indenfor læreplanstemaerne
- Der fastsættes læringsmål, som der arbejdes med i en given periode
- Der arbejdes primært med aktiviteter indenfor læreplanstemaerne i mindre børnegrupper. Grupperne sammensættes ud fra pædagogernes faglige vurderinger af de enkelte børns læringsforudsætninger.
- Der arbejdes med læreplanstemaerne i hverdags- og rutinesituationer.
- Arbejdet med læringsmål evalueres efter den aftalte periodes ophør og eventuelle justeringer af læringsmål foretages
- SMTTE modellen anvendes overvejende til planlægning og evaluering af arbejdet med læreplanstemaer

Opfølgning på handleplanerne blev gennemført i samarbejde med distriktets leder, ledelses PLF¹ og administrationen.

Følgende indikatorer gav administrationen viden om dagtilbud i god udvikling, hvor professionel viden omsættes til god praksis:

- Der er etableret PLF'er, hvor den pædagogiske praksis kvalificeres ved hjælp af data og en refleksiv tilgang. Data bearbejdes og der arbejdes målrettet med analyse af de oprettholdende faktorer, for at understøtte et læringsmiljø som tilgodeser hele børnegruppen.
- Dagtilbuddene arbejder i stigende grad systematisk, struktureret og med en datainformeret tilgang til de pædagogiske læreplaner. Der ses, en processuel kulturforandring i dagtilbuddenes struktur – og proceskvalitet. Der arbejdes eksempelvis i stigende grad med organisering af PLF'er, som understøtter den professionelle, datainformeret og analytiske praksis.
- En pædagogisk praksis hvor børnenes læring og trivsel er omdrejningspunktet og arbejdet med børnenes læring sker ved en undersøgende tilgang. Særligt ses det i T2² hvor børnenes trivsel og relationer ml. barn-barn og barn-voksen samt børnenes oplevelse af de kompetencegivende aktiviteter har forbedret sig fra T1

Kort intro til den styrkede pædagogiske læreplan.

Den 1. juli 2018 trådte en ny dagtilbudslov i kraft. I dagtilbudsloven er der fastsat en formålsbestemmelse for dagtilbuddene. Den beskriver formålet, og hvad der generelt skal være kendetegnende for dagtilbuddenes arbejde. Formålsbestemmelsen er relevant i forhold til arbejdet med den pædagogiske læreplan, da den er retningsgivende for alt arbejde, der indgår i dagtilbuddene.

Hvad siger Loven:

- Dagtilbud skal fremme børns trivsel, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i børneperspektivet

¹ PLF betegnelsen for professionelle læringsfællesskaber.

² T2 betegnelse for 2. kortlægning i Program for læringsledelse.

- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst
- Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel. Sundhed, udvikling og læring
- Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund
- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang fra hjem til dagtilbud
- Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og skole, fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lyst til at lære

I nedestående afsnit tages der udgangspunkt i den Styrkede pædagogiske læreplans temaer jf. ny dagtilbudslov.

Temaer i den Styrkede pædagogiske læreplan:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Indenfor hvert tema, er der fokus på to overordnede nationale pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiver
- Leg
- Børnefællesskaber
- Læringsforståelse
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge
- Det åbne dagtilbud

I Nordfyns kommune har administrationen besluttet, at alle dagtilbud skal arbejde ud fra en fælles skabelon i forhold til den Styrkede pædagogiske læreplan. Hensigten med skabelonen er, at sammentænke kravene i dagtilbudsloven hvad angår de pædagogiske læreplaner og Program for læringsledelse, herunder arbejdet i de professionelle læringsfællesskaber.

Skabelonen er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem administrationen og de strategiske ledere af dagtilbud.

I 2019 er der etableret kompetenceforløb for følgende medarbejdere:

- Ledere af dagtilbud og indskoling.

Fokus er den pædagogiske læreplan og udvikling af læringsmiljøer samt faglig ledelse, evalueringsskiltur og kvalitetsudvikling.

- Faglige Fyrtårne for medarbejdere fra dagtilbud og indskoling.

Fokus er den pædagogiske læreplan og udvikling af læringsmiljøer i dagtilbud.

- To Fyraftensmøder for alle dagplejere

Fokus er den pædagogiske læreplan og udvikling af læringsmiljøer i dagplejen.

For at understøtte dagtilbuddene og skolernes implementering af den Styrkede pædagogiske læreplan, afholdes der temadage for ledelserne på tværs af distrikterne.

Den Styrkede pædagogiske læreplan skal være implementeret juli 2020.

8. Pædagogisk tilsyn

Det pædagogiske tilsyn er den kommunale myndighedskontrol med kvaliteten af de kommunale ydelser, jf. § 5 i Dagtilbudsloven.

Tilsyn i dagtilbud skal sikre den kvalitet og udvikling af den pædagogiske praksis.

Tilsynet fungerer som et dynamisk dialogredskab for at sikre en høj kvalitet og styrke alle børns muligheder for læring, trivsel og social mobilitet, jf. § 7 i dagtilbudsloven:

- Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.
- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.
- Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.
- Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.
- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære."

Det pædagogiske tilsyn skal lokalisere, afdække og følge op på de kvalitetsudfordringer, der er i det enkelte dagtilbud.

Tilsynet udføres på baggrund af en fast dagsorden, der tager udgangspunkt i dagtilbuddets kvalitetsrapport og kvalitetsdokumenter, hvor følgende indhold er dokumenteret:

- Den pædagogiske læreplan
- Læringsmiljø
- Sprog vurderinger
- Trivsel
- Personalets kvalifikationer
- Forældresamarbejde
- Arbejdet med overgange og udsat skolestart
- Kommunale indsatsområder
- Det pædagogiske tilsyn udføres hvert andet år i alle dagtilbud.

Tilsynet udføres af skole- og dagtilbudschefen i samarbejde med administrationen.

På baggrund det pædagogiske tilsyn aftales med dagtilbudsledelsen, hvilke områder der skal fokuseres på for at sikre kontinuerlig udvikling.

Dagtilbudsledelsen anvender SMTE modellen til at beskrive udviklingsplanen for det pågældende udviklingsområde.

Den dialogbaserede kvalitetssamtale danner rammen for et pædagogisk tilsyn, som skal sikre at dagtilbuddet arbejder med en høj kvalitet indenfor læring, trivsel og social mobilitet, - herunder fokus på strukturel-, proces- og resultat kvalitet.

3 MÅDER AT BESTEMME KVALITET:

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; **strukturkvalitet, proceskvalitet og resultat kvalitet.**

Strukturkvalitet handler om de forhold, som den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne f.eks. være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet.

Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet i f.eks. interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter.

Resultatkvalitet handler om barnets faglige, kognitive og sociale færdigheder og det systematiske arbejde med overgange fra dagtilbud til skole.

Forud for kvalitetssamtalen har dagtilbuddets ledelse orienteret sig i egne data vedr.:

- Sygefraværstatistik 2017/2018
- Kortlægning fra dels fra T1 og T2 i Program for læringsledelse jf. ovenstående figur 5.1 og 5.2
- Sprog vurdering af børn i alderen 2,10 år - 3,4 år i 2017/2018
- Data fra sprog vurderingerne i 0. klasser og antallet af skoleudsættelser 2018

Ovenstående data indgår i kvalitetssamtalen for at lokalisere, afdække og følge op på kvalitetsudfordringer.

I forlængelse af kvalitetssamtalerne har dagtilbuddene udarbejdet en handleplan med fokus på de tre mål indenfor henholdsvis struktur-, proces- og resultat kvalitet.

I 2018 blev der lavet en opfølgning på dagtilbuddenes handleplaner, på baggrund af kvalitetssamtalen i 2017.

Følgende er en kort sammenfattende opsummering af handleplanernes primære fokusområder i 2017. Dernæst følger en kort sammenfattende statusbeskrivelse på baggrund af opfølgningen i 2018.

Kort opsummering af distrikternes strukturkvalitet i 2017

- Sygefravær
- Organisering af de professionelle læringsfællesskaber
- Kapacitetsopbygning

Ud fra dataanalyse og dialog ved kvalitetssamtalen i 2017 valgte dagtilbuddene, at sætte mål for nedbringelse af sygefravær. Fokus blev rettet mod de ledelsesmæssige tiltag, herunder en skærpet opmærksomhed på yderligere nedbringelse af sygefraværet. Ledelserne havde særlig opmærksomhed på proceduren fra "fravær til nærvær" og den åbne dialog om trivsel og fravær. Trivslen vil fremadrettet være et fast punkt på dagsordenen ved personale – og lokal MED møder. Her udover var der i 2017 et generelt fokus på at optimere informations- og kommunikationsniveauet internt og eksternt i organisationen.

Arbejdet i PLF ´erne var omdrejningspunktet på alle kvalitetssamtaler i 2017. Det ledelsesmæssige fokus var på selve organiseringen af PLF, for at udfolde en struktur, hvor alle medarbejdere skal gøre sig fortrolige med anvendelse af forskellige data i et professionelt læringsfællesskab. Ydermere var der et fælles ledelsesmæssigt fokus på at kompetenceafdække og kapacitetsopbygge internt og på tværs af distrikterne. Videndeling og medarbejders kompetencer blev italesat i forhold til, hvordan kompetencerne kunne komme i spil i et tværgående perspektiv mellem børnehuse.

Dagtilbuddene vil i deres proces med at forbedre den strukturelle kvalitet, kigge efter tegn som indikatorer på, at de er på rette kurs. Indikatorer som eksempelvis øget trivsel og mindre fravær, bedre udnyttelse af medarbejders kompetencer og videndeling på tværs af distriktets børnehuse.

Opfølgning og status på distrikternes strukturkvalitet i 2018

- Ledelserne oplever en større stabilitet i medarbejdergruppen og mindre drypvis fravær
- Der opleves en større ansvarstagen i forhold til eget fravær (kulturændring) og arbejdsglæde
- Der ses et højere fokus på forebyggelse af medarbejders fravær ved brug af sundhedsordning og etablering af lokale sundhedstiltag
- Fokus på den sociale kapital ved arrangementer på tværs af distriktets børnehuse medvirker til øget indsigt og kendskab til distriktets ressourcer og øget arbejdsglæde
- Der ses en øget opmærksomhed i forhold til arbejdet i de professionelle læringsfællesskaber
- Det professionelle læringsfællesskab er ydermere etableret på tværs af dagtilbuddene og understøtter opbygningen af kapacitet og vidensflow

Ovenstående eksempler er vigtige indikatorer på forbedringsarbejde i forhold til den strukturelle kvalitet i dagtilbud. Der er hos ledelse- og medarbejdere en øget opmærksomhed på, at alle medarbejdere er medansvarlige i forhold til den strukturelle kvalitet, og at denne er en forudsætning for både proces- og resultat kvaliteten i dagtilbuddet.

Kort opsummering af distrikternes proceskvalitet i 2017

- Kvaliteten i de professionelle læringsfællesskaber
- Forældresamarbejde
- Sammenhæng i overgang

Der er fokus på at skabe stærke, faglige, sociale lærings- og udviklingsmiljøer, hvor målet er, at reducere skoleudsættelser og skoleomgængere. Der arbejdes med udvikling af professionelle læringsfællesskaber i de enkelte børnehuse og på tværs af distriktet med inddragelse af dagplejen og skolen. Målet er at optimere kvaliteten i overgange fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til skole.

I centrum for forbedringsarbejdet er PLF, hvor datainformation og analyser af opretholdende faktorer, som skal understøtte fælles pædagogisk refleksion forud for handlinger i den pædagogiske praksis. Gensidig kommunikation, samarbejde og koordinering mellem medarbejdere - medarbejdere og medarbejdere – forældre har et særligt fokus. Samarbej-

det med forældrene skal understøtte barnets læring og trivsel, gennem vejledning om de udviklingsmuligheder der er i de daglige rutiner i hjemmet.

Opfølgning og status på den processuelle kvalitet i 2018

- Der er fokus på sammenhæng i overgange
- Skoleudsættelser og skoleomgængere er forsat et opmærksomhedsområde for både dagtilbud og skole
- Data fra T2 viser væsentlig progression på næsten alle parameter. Særligt børnenes trivsel, kommunikation, relation mellem barn-barn og barn-voksen samt kompetencegivende aktiviteter har flyttet sig markant
- Dagtilbuddenes indsats med implementering af de professionelle læringsfællesskaber er i udvikling. Ledelsernes tilbagemeldinger er, at de i stigende grad ser medarbejdere, som systematisk anvender data til at kvalificere den pædagogiske praksis og at den reflekserive tilgang øves i det professionelle læringsfællesskab
- Et forsat opmærksomhedsområde er forældretilfredsheden. Data viser forskellige udfordringer i distrikterne. Dagtilbuddene har inddraget forældre og forældrebestyrelser med henblik på større indsigt i forældrenes ønsker og forventninger. Forældrenes generelle tilbagemelding har været manglende transparens i forhold til læringsmål for aktiviteter samt manglende forventningsafstemning i forhold til informations- og kommunikationsniveauet, sidstnævnte er ikke ensidig men nuancerer fra distrikt til distrikt
Med kortlægningen fra T1 og T2 er forældretilfredsheden blevet mere konkret og håndgribelig, og er blevet et fælles opmærksomhedsområde for både ledelse, bestyrelse og medarbejdere. Det datainformerede grundlag har medvirket til et større fokus på kontinuerlige forventningsafstemning mellem forældre og dagtilbud

Kort opsummering af distrikternes resultat kvalitet i 2017

- Sprogvurderinger
- Skoleudsættelser

Dagtilbuddenes mål og indsats var, at skabe en høj struktur – og proceskvalitet, for derved at kunne sikre alle børn, uanset social baggrund, et differentieret læringsmiljø. Der skulle kigges efter tegn, som indikatorer på, at dagtilbuddenes indsats havde effekt i forhold til resultat kvaliteten. Indikatorer såsom øget kvalitet i distriktets sprogmiljøer, øget sproglige kompetencer og trivsel blandt alle børn i distriktet. Der udover rettede dagtilbuddene deres opmærksomhed på den tidlige forebyggende indsats i forhold til børn i udsatte positioner. Særligt fokus var det tværprofessionelle samarbejde og dokumentation på de indsatser som iværksættes.

Opfølgning og status på resultat kvaliteten i 2018

I Nordfyns kommune ligger normtallene for sprogvurderingerne tæt på de nationale mål. I alle dagtilbud arbejdes der systematisk med udarbejdelse af sprogvurderinger på alle børn omkring 3 års alderen. For de børn som placerer sig i enten fokuseret indsats eller særlig indsats, udarbejdes der en handleplan. Dagtilbuddene er opmærksomme på vigtigheden af transparens i handleplanerne, så barnets nærmeste udviklingszone, tilgodeses i læringsmiljøet. Her udover er der opmærksomhed på betydningen af det tætte forældresamarbejde, hvor forældrene understøttes i, at skabe gode sprogmiljøer i de daglige rutiner i hjemmet.

Dagtilbud har i samarbejde med skole forsat en opmærksomhed på skoleudsættelser og skoleomgængere. For alle børn er det vigtigt med sammenhæng i overgangen, særligt for børn i udsatte positioner, er det vigtigt med veldokumenteret indsatser, så der sikres kontinuitet i barnets læring og trivsel i overgangen. Administration har sammen med lederne, gjort sig nysgerrige på sammenhæng i barnets overgang. Med den nye dagtilbudslov, er ansvar og vigtigheden for den sammenhængende overgang beskrevet. Det betyder, at der i fremtiden skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan børnenes sidste år i

dagtilbuddet tilrettelægges, så der sikres et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til 0. klasse.

Med afsæt i opfølgningen på dagtilbuddenes handleplaner, kan det konstateres, at dagtilbuddene gennemgår en større kulturændring og professionalisering af praksis. Der ses progression i alle dagtilbud, dette ses blandt andet i data fra T2³ og ledelsernes opmærksomhed på, at etablere PLF'er hvor den datainformerede og analytiske tilgang går forud for handlinger i den pædagogiske praksis.

³ Kortlægning nr. 2 i Program for Læringsledelse

Bilag 1: Antal børn i kommunalt dagtilbud fordelt på distrikt og tilbud, befolkningsprognose og antal børn fordelt på fødselsår (Louise/Ann kathrine)

Figur 1 Antal børn i kommunalt dagtilbud i Nordfyns Kommune 2017 - opgjort på type af dagtilbud og distrikt.

Antal børn	Tilbud	Status pr. 31.12.2018
Dagtilbudsdistrikt Bogense		
Børnehuset Skoven	Børnehave	63
	Vuggestue	22
Dagplejen	Dagplejen	32
Dagtilbudsdistrikt Havrehed		
Børnehuset Kernen	Børnehave	59
	Vuggestue	22
Børnehuset Adamsminde	Børnehave	49
Dagplejen	Dagplejen	35
Dagtilbudsdistrikt Sletten		
Børnehuset Mini-Max	Børnehave	84
	Vuggestue	25
Børnehuset Kastaniegården	Børnehave	73
Børnehuset Græshoppen	Børnehave	23
Dagplejen	Dagplejen	72
Dagtilbudsdistrikt Sønderød		
Børnehuset Mælkevejen	Børnehave	34
	Vuggestue	20
Børnehuset Birkemose	Børnehave	58
Børnehuset Nordmark	Børnehave	43
Børnehuset Skamby	Børnehave	26
Tigerhuset	Specialbørnehave	12
Dagplejen	Dagplejen	77
Skoledistrikt Havrehed		
Børnehuset Veflinge	Børnehave	35
Skoledistrikt Sletten		
Børnehuset Skovtroldene	Børnehave	31
	Vuggestue	12
Skoledistrikt Kystskolen		
Børnehuset Sporvognen	Børnehave	16
Børnehuset Dalskovreden	Børnehave	36
Børnehuset Sneglen	Børnehave	39
Dagplejen	Dagplejen	36
Skoledistrikt Særslev-Hårslev		
Børnehuset Særslev	Børnehave	37
Børnehuset Hårslev	Børnehave	24
Dagplejen	Dagplejen	30
Samlet overblik	Børnehave	730
	Vuggestue	101
	Dagplejen	282
	Specialbørnehave	12
	I alt	1.125

Kilde: Skole- og Dagtilbudsafdelingen samt Økonomi og Løn

*1 specialbørnehave er der pr. 31.12.2017 1 barn fra anden kommune. Endvidere er der et barn i ekstern specialbørnehave.

Figur 2 Befolkningsprognose anvendt i budgetgrundlaget for Budget 2018.

0-2 årige	2017	2018	2019	2020	2021
Bogense	131	134	138	143	146
Krogsbølle	87	85	87	90	90
Særslev	82	82	78	82	81
Otterup	207	201	206	209	211
Morud	110	101	99	98	94
Søndersø	141	131	121	110	105
I alt	758	735	729	731	728

3-5 årige	2017	2018	2019	2020	2021
Bogense	145	138	140	144	147
Krogsbølle	102	99	99	101	102
Særslev	103	103	98	91	90
Otterup	222	218	225	228	222
Morud	143	141	127	117	109
Søndersø	153	150	143	145	134
I alt	868	849	831	826	805

Kilde: Økonomi og Løn

Figur 3 Antal børn fordelt på fødselsår i Nordfyns Kommune

Skæringsdato: 31.12.2018

Skæringsmåned: 12

Statistik over børn i Nordfyns Kommune

Fødselsår	DISTRIKT						I alt
	Bogense	Krogsbølle	Særslev	Otterup	Morud	Søndersø	
2000 - faktisk	58	51	41	113	65	65	393
2001 - faktisk	81	49	27	107	61	60	385
2002 - faktisk	67	46	35	97	62	63	370
2003 - faktisk	62	52	43	85	59	70	371
2004 - faktisk	67	56	36	86	57	63	365
2005 - faktisk	74	39	37	107	67	80	404
2006 - faktisk	57	48	51	88	82	55	381
2007 - faktisk	66	49	37	101	73	65	391
2008 - faktisk	64	58	45	110	65	57	399
2009 - faktisk	56	44	45	94	67	55	361
2010 - faktisk	54	48	36	70	59	45	312
2011 - faktisk	56	34	31	88	52	51	312
2012 - faktisk	52	33	37	67	53	57	299
2013 - faktisk	43	27	29	73	46	50	268
2014 - faktisk	48	37	28	82	50	48	293
2015 - faktisk	51	25	31	76	44	57	284
2016 - faktisk	47	28	20	72	37	53	257
2017 - faktisk	51	26	25	63	50	37	252
2018 - faktisk pr. 31.12.2018	36	30	30	65	37	39	237
2018 - forventet ¹⁾	36	30	30	65	37	39	237

Kilde: KMD-Elev - Statistik for kommunens 0-18 årige opgjort pr. 31.12.2018

¹⁾ Det forventet børnetal er en teknisk beregning opgjort i f.t. skæringsmåned

Trukket d. 20.02.2019